

C-179/21. sz. ügy**Az előzetes döntéshozatal iránti kérelemről a Bíróság eljárási szabályzata
98. cikkének (1) bekezdése alapján készített összefoglalás****A benyújtás napja:**

2021. március 23.

A kérdést előterjesztő bíróság:

Bundesgerichtshof (szövetségi legfelsőbb bíróság, Németország)

Az előzetes döntéshozatalra utaló határozat kelte:

2021. február 11.

Felülvizsgálati kérelmet előterjesztő fél:

absoluts-bikes and more- GmbH & Co. KG

A felülvizsgálati eljárásban ellenérdekű fél:

the-trading-company GmbH

Az alapeljárás tárgya

Jótállásra vonatkozó hiányos információkon alapuló versenyjogi abbahagyásra kötelezés iránti igény áru interneten történő kínálása esetén

Az előzetes döntéshozatal iránti kérelem tárgya és jogalapja

Az EUMSZ 267. cikk alapján benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem a 2011/83/EU irányelv 6. cikke (1) bekezdése m) pontjának értelmezésére vonatkozik a gyártói jótállással kapcsolatos tájékoztatási kötelezettségek fennállása és terjedelme tekintetében.

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések

1. A gyártói jótállás pusztán magában elegendő-e a 2011/83/EU irányelv 6. cikke (1) bekezdésének m) pontjában előírt tájékoztatási kötelezettség megalapozásához?

2. Az első kérdésre adandó nemleges válasz esetén: A 2011/83/EU irányelv 6. cikke (1) bekezdésének m) pontjában előírt tájékoztatási kötelezettséget megalapozza-e pusztán a gyártói jótállásnak az eladó vagy szolgáltató ajánlatában való említése, vagy e kötelezettség akkor áll fenn, ha az említés a fogyasztó számára azonnal megállapítható? Akkor is fennáll-e a tájékoztatási kötelezettség, ha a fogyasztó számára azonnal megállapítható, hogy az eladó vagy szolgáltató csak a gyártó által a jótállással kapcsolatban szolgáltatott információkat teszi hozzáférhetővé?

3. A 2011/83/EU irányelv 6. cikke (1) bekezdésének m) pontja szerint szükséges, a gyártói jótállás meglétére és feltételeire vonatkozó tájékoztatásnak ugyanazon információkat kell-e tartalmaznia, mint a fogyasztási cikkek adásvételének és a kapcsolódó jótállásnak egyes vonatkozásairól szóló, 1999. május 25-i 1999/44/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv (HL 1999. L 171., 12. o.; magyar nyelvű különkiadás 15. fejezet, 4. kötet, 223. o.) 6. cikkének (2) bekezdése szerinti jótállásnak, vagy kevesebb információ is elegendő?

A hivatkozott uniós rendelkezések

EUMSZ 169. cikk;

az Európai Unió Alapjogi Chartájának 38. cikke, 52. cikke (1) bekezdésének második mondata;

a 2011/83 irányelv (4), (5) és (7) preambulumbekkezdése, valamint 2. cikkének 14. pontja, 4. cikke, 5. cikke (1) bekezdésének e) pontja és (3) bekezdése, valamint 6. cikke (1) bekezdésének m) pontja;

az 1999/44 irányelv 6. cikkének (2) bekezdése.

A hivatkozott nemzeti rendelkezések

A Gesetz gegen den unlauteren Wettbewerb (a tisztességtelen verseny tilalmáról szóló törvény) 3., 3a. és 8. §-a,

a Bürgerliches Gesetzbuch (polgári törvénykönyv, a továbbiakban: BGB) 312a. §-ának (2) bekezdése, 312d. §-a (1) bekezdésének első mondata, 434. §-ának (1) bekezdése és 479. §-ának (1) bekezdése,

az Einführungsgesetz zum Bürgerlichen Gesetzbuch (a polgári törvénykönyv bevezetéséről szóló törvény, a továbbiakban: EGBGB) 246. cikke (1) bekezdésének 5. pontja és (2) bekezdése, valamint 246a. cikke 1. §-a (1) bekezdése első mondatának 9. pontja.

A tényállás és az eljárás rövid bemutatása

- 1 A felek egymás versenytársai zsebkések online kereskedelem útján történő forgalmazása tekintetében.
- 2 Az alperes és felülvizsgálati kérelmet előterjesztő fél (a továbbiakban: alperes) az Amazon internetes platformon egy svájci gyártó, a Victorinox zsebkéseit kínálta eladásra. Az Amazon kínálati oldala nem tartalmazott az alperes vagy harmadik személy által a kínált késre vonatkozóan biztosított jótállással kapcsolatos információkat, az oldalon elhelyeztek azonban – „További műszaki információk” alcím alatt – egy „használati utasítás” megjelölésű linket. E linkre kattintva megnyílt egy az Amazon internetes platform üzemeltetőjének szerverén tárolt dokumentum, amely a kés gyártója által kidolgozott és szövegesen megfogalmazott két oldalas termékismertető adatlapot tartalmazott. Ezen adatlap második oldalán az alábbi, úgynevezett „Victorinox-jótállás” szerepelt:

A Victorinox-jótállás időbeli korlátozás nélkül kiterjed minden anyag- és gyártási hibára (az elektronikára két évig). A jótállás nem vonatkozik a rendes elhasználódásból vagy a nem megfelelő használatból eredő károkra.
- 3 A felperes és a felülvizsgálati eljárásban ellenérdekű fél (a továbbiakban: felperes) úgy véli, hogy ezzel az alperes nem szolgáltatott elegendő információt a késre vonatkozó jótállással kapcsolatban. A felperes ennélfogva abbahagyásra kötelezés iránti keresetet indított az alperessel szemben.
- 4 A fellebbviteli bíróság helyt adott az első fokon eredménytelen keresetnek. A fellebbviteli bíróság által elfogadhatónak nyilvánított – a felperes által elutasítani kért – felülvizsgálati kérelmében az alperes a Landgericht (regionális bíróság, Németország) ítéletének helybenhagyását kéri.

Az előzetes döntéshozatal iránti kérelem indokolásának rövid bemutatása

- 5 A fellebbviteli bíróság megalapozottnak tekintette a keresetet, és megállapította, hogy fennáll az UWG-nek a BGB 312d. -a (1) bekezdésének első mondatával és az EGBGB 246a. cikke 1. §-a (1) bekezdése első mondatának 9. pontjával összefüggésben értelmezett 8., 3., 3a. §-a szerinti abbahagyásra kötelezés iránti igény. Az eladó tájékoztatási kötelezettsége az értelme és a célja szerint már akkor fennáll, ha az árura vonatkozó ajánlat – mint a jelen ügyben – jótállás meglétére vonatkozó bármilyen utalást tartalmaz.
- 6 A kérdést előterjesztő bíróság által elbírálandó felülvizsgálati kérelem sikere attól függ, hogy a felperest megilleti-e az érvényesített abbahagyásra kötelezés iránti igény.
- 7 Ehhez először is az szükséges, hogy az alperest a BGB-nek az EGBGB 246a. cikke 1. §-a (1) bekezdése első mondatának 9. pontjával összefüggésben

értelmezett 312d. §-a (1) bekezdésének első mondata alapján tájékoztatási kötelezettség terhelje.

- 8 A BGB 312d. §-a (1) bekezdésének első mondata értelmében távollevők között kötött szerződések esetében az eladó vagy szolgáltató az EGBGB 246a. cikkének megfelelően köteles tájékoztatást nyújtani a fogyasztónak. Az EGBGB 246a. cikke 1. §-a (1) bekezdése első mondatának 9. pontja értelmében az eladó vagy szolgáltató adott esetben köteles tájékoztatást nyújtani a fogyasztónak az értékesítés utáni ügyfélszolgálati és egyéb szolgáltatások, valamint a jótállás meglétéről és feltételeiről.
- 9 A fent említett rendelkezések a 2011/83 irányelv 6. cikke (1) bekezdése m) pontjának átültetésére szolgálnak, ezért azokat e rendelkezéssel összhangban kell értelmezni. A német rendelkezések értelmezése során figyelembe kell venni azt, hogy a 2011/83 irányelv célja a 4. cikke és a (7) preambulumbekzdése szerint a fogyasztóvédelem ezen irányelv által szabályozott elemeinek teljes harmonizációja. A tagállamok ennél fogva nem tarthatnak fenn és nem vezethetnek be ezen a területen szigorúbb vagy kevésbé szigorú jogszabályokat.
- 10 A 2011/83 irányelv 6. cikke (1) bekezdésének m) pontjában előírt tájékoztatási kötelezettség nem csak a maga az eladó vagy szolgáltató által nyújtott jótállás esetében áll fenn, hanem akkor is, ha a jótállás a termék gyártójától származik. A 2011/83 irányelv 2. cikkének 14. pontjában foglalt meghatározás szerint a „jótállás” az eladónak vagy szolgáltatónak vagy valamely gyártónak („a jótállásra kötelezett”) a megfelelőség szavatolására vonatkozó jogszabályi kötelezettsége teljesítésén túlmenő bármely olyan kötelezettségvállalása a fogyasztóval szemben, amely alapján a jótállási nyilatkozatban vagy a vonatkozó, a szerződéskötés időpontjában vagy azt megelőzően elérhető reklámban feltüntetett tulajdonságoknak vagy a megfelelőséghez nem kapcsolódó bármely egyéb követelménynek nem megfelelő áru vételárát visszatéríti, vagy az ilyen árut kicseréli vagy kijavítja, illetve az áruhoz kapcsolódó szolgáltatást nyújt. Jótállásra kötelezett tehát nem csak az eladó vagy szolgáltató, hanem a gyártó is lehet.
- 11 A német ítélkezési gyakorlatban és jogirodalomban vitatott az azon kérdésre adandó válasz, hogy már a gyártói jótállás pusztán megléte megalapozza-e a 2011/83 irányelv 6. cikke (1) bekezdésének m) pontjában előírt tájékoztatási kötelezettséget, a 6. cikk (1) bekezdésében szereplő „adott esetben” kifejezés jelentésétől függ.
- 12 A 2011/83 irányelv 6. cikke (1) bekezdése m) pontjának szövege mindkét értelmezést lehetővé teszi, mivel az „adott esetben” kifejezést a „jótállás megléte esetén” és „az eladó vagy szolgáltató ajánlatának megjelenítésétől függően” értelemben is lehet érteni.
- 13 A szabályozási összefüggés alapján arra lehetne következtetni, hogy a jótállást említeni kell az eladó vagy szolgáltató ajánlatában.

- 14 A jótállást a 2011/83 irányelv 6. cikke (1) bekezdésének m) pontja az értékesítés utáni ügyfélszolgálati szolgáltatásokkal összefüggésben említi. Tekintettel arra, hogy az értékesítés utáni ügyfélszolgálati szolgáltatásokról csak akkor kell tájékoztatást nyújtani, ha azok a szerződés tárgyát képezik, vagy legalábbis azokat az eladó a szerződés megkötésekor díjköteles kiegészítő szolgáltatásokként kínálja, a jótállásra is vonatkozhat, hogy azt említeni kell az ajánlatban.
- 15 Ezenkívül az eladónak vagy szolgáltatónak a 2011/83 irányelv 6. cikkének (1) bekezdése szerinti tájékoztatási kötelezettségei főszabály szerint csak a szerződéshez közvetlenül kapcsolódó körülményekre vonatkoznak, a fogyasztó és harmadik személyek közötti jogviszonyokra ezzel szemben nem. Ennélfogva lehetséges, hogy a 2011/83 irányelv 6. cikke (1) bekezdésének m) pontját is megszorítóan kell értelmezni oly módon, hogy az eladónak vagy szolgáltatónak az értékesítés utáni ügyfélszolgálati szolgáltatásokat és a jótállást – legalább ráutaló magatartással – összefüggésbe kell hoznia a szerződéssel azáltal, hogy például a szerződés megkötése során hivatkozik ezekre, vagy hogy az árura vonatkozó ajánlata valamilyen formában jótállás meglétére utal.
- 16 A 2011/83 irányelv 6. cikke (1) bekezdése m) pontjának szabályozási célja nem szól egyértelműen valamelyik értelmezés mellett.
- 17 Amellett, hogy a gyártói jótállás pusztán létezése elegendő, az szól, hogy a 2011/83 irányelv (4), (5) és (7) preambulumbekkezdésével összefüggésben értelmezett 1. cikke szerint az irányelv célja a fogyasztóvédelem magas szintjének azáltal történő elérése, hogy biztosítják a fogyasztók tájékoztatását és biztonságát eladókkal vagy szolgáltatókkal kötött ügyletek során. Ezenkívül a fogyasztók védelmét az Unió politikáiban az EUMSZ 169. cikk és az Európai Unió Alapjogi Chartájának 38. cikke rögzíti. Lehetővé kell tenni a fogyasztó számára, hogy a teljes körű tájékoztatás alapján jobban össze tudja hasonlítani az ajánlatokat, beleértve a határokon átnyúló ajánlatokat is, és mérlegelni tudja a szerződés mellett és ellen szóló érveket annak érdekében, hogy ezt követően megalapozott döntést hozzon.
- 18 Másrészt a fogyasztók védelme nem feltétlenül követeli meg, hogy a kereskedőt arra kötelezzék, hogy a vevő számára esetlegesen kedvező, olyan körülményekre hivatkozzon, mint például a gyártói jótállás, amelyet maga a kereskedő nem használ ki a versenyben.
- 19 Ezenkívül a 2011/83 irányelv 6. cikke (1) bekezdése m) pontjának értelmezése során figyelembe kell venni, hogy az eladók vagy szolgáltatók alapvető jogait nem lehet aránytalanul korlátozni.
- 20 A 2011/83 irányelv (4) preambulumbekkezdése szerint biztosítani kell a megfelelő egyensúlyt a fogyasztóvédelem magas szintje és a vállalkozások versenyképessége között, tiszteletben tartva az eladónak vagy szolgáltatónak az Európai Unió Alapjogi Chartája 16. cikkében biztosított vállalkozási szabadságát. Az Európai Unió Alapjogi Chartája 52. cikke (1) bekezdésének második mondata

szerint az arányosság elvére figyelemmel a vállalkozás szabadságának korlátozására csak akkor és annyiban kerülhet sor, ha és amennyiben az elengedhetetlen és ténylegesen az Unió által elismert általános érdekű célkitűzéseket vagy mások jogainak és szabadságainak védelmét szolgálja.

- 21 E tekintetben az eladók vagy szolgáltatók javára megállapítható, hogy az eladó számára kell fenntartani az annak önálló vizsgálatára vonatkozó lehetőséget, hogy a gyártói jótállás olyan előnyt jelent-e az ügyféllel való kommunikáció során, amely megéri az ajánlat megjelenítésével kapcsolatos ráfordítást, valamint azt, hogy a fogyasztási cikket a szerződési szabadság keretében adott esetben a meglévő gyártói jótállásra való hivatkozás nélkül kínálhassa.
- 22 Ezzel szemben, ha elfogadnánk, hogy az eladót már abban az esetben tájékoztatási kötelezettség terheli, ha a fogyasztási cikk gyártója jótállást biztosít, akkor az eladónak – részben jelentős erőfeszítéssel – minden értékesített termék esetében kutatást kellene végeznie, hogy létezik-e gyártói jótállás, és ha igen, akkor milyen feltételekkel. Ennek során folyamatosan figyelemmel kellene kísérnie az esetleges változásokat, és ezeket be kellene építenie a fogyasztói tájékoztatójába. Ezenkívül például a különálló elemekből álló áruk vagy szolgáltatások esetében párhuzamosan akár több gyártói jótállás is létezhet.
- 23 A felelősség jelentős kockázata hárul továbbá az eladóra, ha a gyártói jótállásra vonatkozó információi már nem aktuálisak. A gyártói jótállás megléte általában a fogyasztási cikknek a BGB 434. §-ának (1) bekezdése értelmében vett jellemzőjének minősül. Ha az eladó az ajánlatában olyan gyártói jótállást említ, amely már nem vagy nem a megjelölt mértékben áll fenn, akkor ez főszabály szerint a BGB 434. §-a (1) bekezdése második mondata 2. pontjának harmadik mondata szerinti kellékhibának minősül.
- 24 Ezzel szemben arra lehet hivatkozni, hogy az eladónak vagy szolgáltatónak a gyártói jótállás tekintetében általában csak a további jótállásról kell tájékoztatást nyújtania. Az ilyen tájékoztatási kötelezettség tehát még megvalósítható, és nem jelent méltánytalan terhet az eladóra vagy szolgáltatóra nézve.
- 25 A 2011/83 irányelv 6. cikke (1) bekezdése m) pontjának értelmezése során figyelembe kell venni továbbá, hogy az eladónak a gyártói jótállással kapcsolatos tájékoztatási kötelezettségére vonatkozó kérdés ugyanúgy felmerül a hagyományos kereskedelemben kötött fogyasztói szerződések esetében. A BGB-nek az EGBGB 246. cikke (1) bekezdésének 5. pontjával és (2) bekezdésével összefüggésben értelmezett 312a. §-ának (2) bekezdésében foglalt rendelkezés szerint, amely a 2011/83 irányelv 5. cikke (1) bekezdése e) pontjának és (3) bekezdésének átültetésére szolgál, a fogyasztót – a napi fogyasztási cikkekkel kapcsolatos ügyletek kivételével – ebben az esetben is tájékoztatni kell a jótállásról. A hagyományos kereskedelemben még inkább felmerül a kérdés, hogy például egy kiskereskedőnek hogyan kell észszerű erőfeszítéssel tájékoztatást nyújtania a különböző gyártói jótállási feltételekről minden egyes kínált termék vonatkozásában.

- 26 E körülmények között az eljáró bírósági tanács hajlik arra, hogy a 2011/83 irányelv 6. cikke (1) bekezdésének m) pontját úgy értelmezze, hogy a gyártói jótállás pusztá megléte önmagában nem alapoz meg tájékoztatási kötelezettséget.
- 27 Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett első kérdésre adandó nemleges válasz esetén felmerül az a kérdés, hogy a gyártói jótállásnak az eladó vagy szolgáltató ajánlatában való pusztá említése megalapozza-e a 2011/83 irányelv 6. cikke (1) bekezdésének m) pontjában előírt tájékoztatási kötelezettséget, vagy e kötelezettség akkor áll fenn, ha az említés a fogyasztó számára azonnal megállapítható. Az is kérdéses, hogy fennáll-e tájékoztatási kötelezettség abban az esetben is, ha a fogyasztó számára azonnal megállapítható, hogy az eladó vagy szolgáltató csak hozzáférést biztosít a jótállásra vonatkozóan a gyártó által szolgáltatott információkhoz.
- 28 Az alsóbb fokú bíróságok ítélkezési gyakorlata szerint, ha az eladó vagy szolgáltató reklámozza a gyártói jótállást, akkor a 2011/83 irányelv 6. cikke (1) bekezdésének m) pontja értelmében tájékoztatási kötelezettség terheli.
- 29 Ezzel szemben kérdéses, hogy az eladót vagy szolgáltatót akkor is terheli-e ilyen tájékoztatási kötelezettség, ha hirdetéseiben nem emeli ki a gyártói jótállást. A 2011/83 irányelv 6. cikke (1) bekezdésének m) pontja nem teszi lehetővé annak egyértelmű meghatározását, hogy milyen formában és milyen mértékben kell megtörténnie az esetleg szükséges említésnek a tájékoztatási kötelezettség megalapozása érdekében.
- 30 A jelen ügyben a fellebbviteli bírósághoz hasonlóan abból lehetne kiindulni, hogy pusztán az, hogy az árura vonatkozó ajánlatban – reklámként történő kiemelés nélkül és bármilyen formában – említik a gyártói jótállás meglétét, elegendő az e jótállás feltételeire vonatkozó tájékoztatási kötelezettség megalapozásához.
- 31 Másrészt a tájékoztatási kötelezettség megalapozása azt feltételezhetné, hogy a gyártói jótállás meglétét a fogyasztó számára azonnal megállapítható módon említik, ami a „használati utasítás” megjelölésű linken keresztül elérhető dokumentum második oldalán történő említés esetében kétséges.
- 32 Kérdéses továbbá, hogy fennáll-e az eladó vagy szolgáltató tájékoztatási kötelezettsége, ha a fogyasztó számára megállapítható, hogy a gyártói jótállás meglétére vonatkozó információ nem az eladótól vagy szolgáltatótól, hanem a gyártótól származik.
- 33 Végül, amennyiben fennáll a 2011/83 irányelv 6. cikke (1) bekezdésének m) pontja szerinti tájékoztatási kötelezettség, felmerül az információ tartalmára vonatkozó kérdés.
- 34 A fellebbviteli bíróság által is követett álláspont szerint a tájékoztatási kötelezettség tárgyi hatályának meghatározása érdekében figyelembe lehet venni a BGB 479. §-a (1) bekezdésének szabályozási tartalmát.

- 35 A BGB 479. §-a (1) bekezdésének második mondata értelmében a jótállási nyilatkozatnak tartalmaznia kell a fogyasztó jogszabályon alapuló jogaira való hivatkozást, valamint az arra való utalást, hogy a jótállás nem korlátozza a jogokat, a jótállás tartalmát, valamint a jótállás érvényesítéséhez szükséges valamennyi lényeges információt, különösen a jótállás időtartamát és területi hatályát, valamint a jótállásra kötelezett nevét és címét. E rendelkezés a fogyasztási cikkek adásvételének és a kapcsolódó jótállásnak egyes vonatkozásairól szóló 1999/44 irányelv 6. cikke (2) bekezdésének átültetésére szolgál.
- 36 Más megközelítés szerint a 2011/83 irányelv 6. cikke (1) bekezdésének m) pontjában előírt, a szerződéskötést megelőző tájékoztatásnak nem kell kiterjednie az összes olyan információra, amelyeknek az 1999/44 irányelv 6. cikkének (2) bekezdése értelmében szerepelniük kell magában a jótállási nyilatkozatban. E tekintetben eltérően értékeli azt a kérdést, hogy ehelyett mely információk szükségesek.